

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาเรื่องความเสี่ยงของการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 415 คน ในระดับลูกจ้าง และในระดับผู้ประกอบการจำนวน 30 คน จาก 30 ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาวิเคราะห์โดยผลการวิเคราะห์ที่ได้สามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะโดยทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง 2) วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบจำลองมัลติเลเวล โลจิสติก รีเกรสชัน (Multilevel Logistic Regression) จากโปรแกรม HLM ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปร เพศ ทักษะและความสามารถที่มี และปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี ได้นำเสนอในรูปแบบความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และการวิเคราะห์ความคิดเห็นแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ต โดยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างจำแนกได้ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอายุการทำงาน

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอายุการทำงาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	263	63.40
หญิง	152	36.60
รวม	415	100.00
อายุ		
16 -25	118	28.40
26-35	145	34.90
36-45	112	27.00
46-55	34	8.20
56-65	6	1.50
รวม	415	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	299	72.00
ปริญญาตรี	114	27.50
ปริญญาโท	2	0.50
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	415	100.00
ระดับรายได้		
น้อยกว่า 5,000 บาท	7	1.70
5,001-10,000 บาท	113	27.23
10,001-15,000 บาท	119	28.67
15,001-20,000 บาท	92	22.17
20,001-25,000 บาท	30	7.23
มากกว่า 25,000 บาท	54	13.00
รวม	415	100.00

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอายุการทำงาน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
อายุการทำงาน		
0-10 ปี	308	74.20
11-20 ปี	77	18.70
21-30 ปี	26	6.20
31-40 ปี	4	0.90
รวม	415	100.00

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างพบว่า

เพศ กลุ่มตัวอย่างลูกจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งประกอบไปด้วย ลูกจ้างเพศชายร้อยละ 63.40 และลูกจ้างเพศหญิงร้อยละ 36.60

อายุ ลูกจ้างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี มีร้อยละ 34.90 รองลงมาคือ ลูกจ้างอายุระหว่าง 16 - 25 ปี มีร้อยละ 28.40 และลูกจ้างอายุระหว่าง 36 - 45 ปี มีร้อยละ 27.00

ระดับการศึกษา ลูกจ้างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 72.00 รองลงมาคือลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 27.50 และลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท มีร้อยละ 0.50

ระดับรายได้ ลูกจ้างส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท มีร้อยละ 28.67 รองลงมาคือ ลูกจ้างที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท มีร้อยละ 27.23 และลูกจ้างที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท มีร้อยละ 22.17

อายุการทำงาน ลูกจ้างส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 0 - 10 ปี มีร้อยละ 74.20 รองลงมาคือ ลูกจ้างที่มีอายุการทำงาน 11 - 20 ปี มีร้อยละ 18.70 และลูกจ้างที่มีอายุการทำงาน 21 - 30 ปี มีร้อยละ 6.20

4.2 ข้อมูลทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง

ข้อมูลทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง ประกอบไปด้วย 8 ประเด็น คือ ทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทักษะในการดูแลแก้ไขอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ทักษะทางการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ ทักษะในด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ทักษะการจัดการ

ด้านการเงิน ทักษะและความสามารถทางด้านภาษา ทักษะเฉพาะทาง และทักษะในเรื่องการจัดการข้อมูล

ตารางที่ 4.2 ประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ทักษะในการแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า	23	97	152	108	35	415	2.92	ปานกลาง	3
2. ทักษะในการดูแล แก้ไขอุปกรณ์เครื่องใช้ สำนักงาน	18	94	174	102	27	415	2.94	ปานกลาง	2
3. ทักษะทางการ สื่อสารและมนุษย สัมพันธ์	29	148	122	84	32	415	3.14	ปานกลาง	1
4. ทักษะในด้าน เทคโนโลยีและ คอมพิวเตอร์	26	69	137	114	69	415	2.68	ปานกลาง	7
5. ทักษะการจัดการด้าน การเงิน	24	85	138	110	58	415	2.76	ปานกลาง	5
6. ทักษะและ ความสามารถทางด้าน ภาษา	15	48	129	144	79	415	2.46	ปานกลาง	8
7. ทักษะเฉพาะทาง	37	82	133	96	67	415	2.82	ปานกลาง	4
8. ทักษะในเรื่องการ จัดการข้อมูล	19	89	124	116	67	415	2.70	ปานกลาง	6

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างได้ตามระดับความคิดเห็นจากประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มี โดยมีการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) พบว่ากลุ่มตัวอย่างลูกจ้างให้ความสำคัญกับโอกาสที่จะเกิดประเด็นความเสี่ยงด้านทักษะหรือความสามารถที่มีอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยทักษะทางการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 รองลงมาคือ ทักษะในการดูแลแก้ไขอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92

4.3 ข้อมูลในประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง

ข้อมูลในประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างประกอบไปด้วย 2 ประเด็นใหญ่ คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในประกอบไปด้วย สมรรถภาพทางด้านร่างกาย และสมรรถภาพทางด้านจิตใจ ส่วนปัจจัยภายนอกประกอบไปด้วย อุทกภัย ภัยแล้ง วิกฤติ แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม สึนามิ ไฟป่า การกักตุนเชื้อชาติ โรคระบาด ข้อบังคับและกฎระเบียบ การเปลี่ยนรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การก่อการร้าย ข้อพิพาทแรงงาน ความเสี่ยงจากสถานะทางเศรษฐกิจ ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ วิธีการชำระเงินของผู้บริโภค และความล้มสมัย

ตารางที่ 4.3 ประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ระดับความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน									
<i>ความเสี่ยงจากสมรรถภาพในการทำงาน</i>									
1.สมรรถภาพทางด้านร่างกาย	30	90	107	126	62	415	2.76	ปานกลาง	2
2.สมรรถภาพทางด้านจิตใจ	37	87	116	109	66	415	2.81	ปานกลาง	1
ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก									
<i>ความเสี่ยงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ</i>									
1.อุทกภัย	14	51	67	147	136	415	2.18	น้อย	2
2.ภัยแล้ง	4	41	80	159	131	415	2.10	น้อย	5
3.วิกฤติ	7	44	85	144	135	415	2.14	น้อย	4
4.แผ่นดินไหว	19	36	49	98	213	415	1.92	น้อย	8
5.แผ่นดินถล่ม	18	47	42	108	200	415	1.98	น้อย	7
6.สึนามิ	32	40	56	128	159	415	2.16	น้อย	3
7.ไฟป่า	8	34	66	115	192	415	1.92	น้อย	8
8.การกักตุนเชื้อชาติ	6	43	80	129	157	415	2.07	น้อย	6
9.โรคระบาด	32	54	93	101	135	415	2.39	น้อย	1

ตารางที่ 4.3 ประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
ความเสี่ยงจากระบบการเมือง									
10.ข้อบังคับและกฎระเบียบ	9	65	154	134	53	415	2.62	ปานกลาง	4
11.การเปลี่ยนรัฐบาล	14	75	151	109	66	415	2.67	ปานกลาง	2
12.การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล	16	87	141	108	63	415	2.72	ปานกลาง	1
13. การก่อการร้าย	23	86	97	110	99	415	2.58	ปานกลาง	5
14.ข้อพิพาทแรงงาน	29	91	85	117	93	415	2.63	ปานกลาง	3
ความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด									
15.ความเสี่ยงจากสถานะทางเศรษฐกิจ	39	99	126	103	48	415	2.95	ปานกลาง	1
16.ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน	34	93	137	107	44	415	2.92	ปานกลาง	2
17.ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่	26	102	137	99	51	415	2.89	ปานกลาง	3
18.วิธีการชำระเงินของผู้บริโภค	26	73	149	100	67	415	2.74	ปานกลาง	5
19.ความล้มสมัย	30	84	125	107	69	415	2.76	ปานกลาง	4

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างได้ตามระดับความคิดเห็นจากประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างโดยมีการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) พบว่ากลุ่มตัวอย่างลูกจ้างให้ความสำคัญกับประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในในส่วนของความเสี่ยงจากสมรรถภาพในการทำงานในระดับปานกลางทุกประเด็น คือ สมรรถภาพทางด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และสมรรถภาพทางด้านร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ส่วนประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกในส่วนของความเสี่ยงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างลูกจ้างให้ความสำคัญในระดับที่น้อยทุกประเด็น โดยประเด็นความเสี่ยงโรคระบาด มีค่าเฉลี่ย 2.39 รองลงมาคือ อุทกภัย และสึนามิ มีค่าเฉลี่ย 2.18 และ

2.16 ตามลำดับ ในส่วนความเสี่ยงจากระบบการเมือง กลุ่มตัวอย่างถูกจ้างให้ความสำคัญในระดับที่ปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นความเสี่ยงการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ย 2.72 รองลงมาคือ การเปลี่ยนรัฐบาล และข้อพิพาทแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 2.67 และ 2.63 ตามลำดับ และสุดท้าย ในส่วนความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด กลุ่มตัวอย่างถูกจ้างให้ความสำคัญในระดับที่ปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นความเสี่ยงจากสถานะทางเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.95 รองลงมาคือ ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน และความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ มีค่าเฉลี่ย 2.92 และ 2.89 ตามลำดับ

4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรีได้นำเสนอในรูปแบบความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และการวิเคราะห์ความคิดเห็นแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ต โดยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างถูกจ้างจำแนกได้ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อายุการทำงาน การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ จำนวนลูกจ้างของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และรูปแบบของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อายุการทำงาน การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ จำนวนลูกจ้างของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และรูปแบบของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	56.67
หญิง	13	43.33
รวม	30	100.00
อายุ		
16 -25	1	3.33
26-35	7	23.33
36-45	8	26.67
46-55	11	36.67
56-65	3	10.00
รวม	30	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	40.00
ปริญญาตรี	15	50.00
ปริญญาโท	3	10.00

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อายุการทำงาน การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ จำนวนลูกจ้างของธุรกิจ/วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม และรูปแบบของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	30	100.00
ระดับรายได้		
น้อยกว่า 5,000 บาท	0	0.00
5,001-10,000 บาท	1	3.33
10,001-15,000 บาท	6	20.00
15,001-20,000 บาท	0	0.00
20,001-25,000 บาท	1	3.33
มากกว่า 25,000 บาท	22	73.34
รวม	30	100.00
อายุการทำงาน		
0-10 ปี	15	50.00
11-20 ปี	8	26.67
21-30 ปี	6	20.00
31-40 ปี	1	3.33
รวม	30	100.00
การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ		
เป็นเจ้าของธุรกิจ	18	60.00
ไม่ได้เป็นเจ้าของธุรกิจ	12	40.00
รวม	30	100.00
จำนวนลูกจ้างในธุรกิจ/วิสาหกิจ		
1-50 คน	27	90.00
50-100 คน	0	0.00
120 คนขึ้นไป	3	10.00
รวม	30	100.00
รูปแบบของวิสาหกิจ		
บุคคลธรรมดา	18	60.00

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อายุการทำงาน การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ จำนวนลูกจ้างของธุรกิจ/วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม และรูปแบบของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
คณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล	0	0.00
ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีนิติบุคคล	0	0.00
ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนิติบุคคล	1	3.33
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	5	16.67
บริษัทจำกัด	6	20.00
วิสาหกิจชุมชน	0	0.00
รวม	30	100.00

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการพบว่า

เพศ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งประกอบไปด้วย ลูกจ้างเพศชายร้อยละ 56.67 และลูกจ้างเพศหญิงร้อยละ 43.33

อายุ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี มีร้อยละ 36.67 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการอายุระหว่าง 36 - 45 ปี มีร้อยละ 26.67 และผู้ประกอบการอายุระหว่าง 26 - 35 ปี มีร้อยละ 23.33

ระดับการศึกษา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 40.00 และผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท มีร้อยละ 10.00

ระดับรายได้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 25,000 บาท มีร้อยละ 73.34 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท มีร้อยละ 20.00 และผู้ประกอบการที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท และ 20,001 - 25,000 มีร้อยละ 3.33

อายุการทำงาน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 0 - 10 ปี มีร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการที่มีอายุการทำงาน 11 - 20 ปี มีร้อยละ 26.67 และผู้ประกอบการที่มีอายุการทำงาน 21 - 30 ปี มีร้อยละ 20.00

การเป็นเจ้าของธุรกิจ/กิจการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ มีร้อยละ 60.00 และ ผู้ประกอบการที่ไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการ มีร้อยละ 40.00

จำนวนลูกจ้างของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีลูกจ้างจำนวน 1 - 50 คน มีร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้าง 120 คนขึ้นไป มีร้อยละ 10.00

รูปแบบของธุรกิจ/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รูปแบบของวิสาหกิจของผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรูปแบบบุคคลธรรมดา มีร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ รูปแบบบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด มีร้อยละ 20.00 และ 16.67 ตามลำดับ

4.5 ข้อมูลทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

ข้อมูลทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ ประกอบไปด้วย 8 ประเด็น คือ ทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทักษะในการดูแลแก้ไขอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ทักษะทางการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ ทักษะในด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ทักษะการจัดการด้านการเงิน ทักษะและความสามารถทางด้านภาษา ทักษะเฉพาะทาง และทักษะในเรื่องการจัดการข้อมูล

ตารางที่ 4.5 ประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ทักษะในการแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า	2	4	5	12	7	30	2.40	น้อย	6
2. ทักษะในการดูแล แก้ไขอุปกรณ์เครื่องใช้ สำนักงาน	0	6	6	10	8	30	2.33	น้อย	7
3. ทักษะทางการ สื่อสารและมนุษย สัมพันธ์	2	9	5	12	2	30	2.90	ปานกลาง	1
4. ทักษะในด้าน เทคโนโลยีและ คอมพิวเตอร์	1	8	9	8	4	30	2.80	ปานกลาง	3
5. ทักษะการจัดการด้าน การเงิน	1	8	4	14	3	30	2.67	ปานกลาง	

ตารางที่ 4.5 ประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ
(ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
6. ทักษะและความสามารถทางด้านภาษา	2	6	8	13	1	30	2.83	ปานกลาง	2
7. ทักษะเฉพาะทาง	1	6	8	11	4	30	2.63	ปานกลาง	5
8. ทักษะในเรื่องการจัดการข้อมูล	0	9	9	7	5	30	2.73	ปานกลาง	4

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการได้ตามระดับความคิดเห็นจากประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มี โดยมีการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับ โอกาสที่จะเกิดประเด็นความเสี่ยงทางด้านทักษะหรือความสามารถที่มีอยู่ในระดับปานกลางและน้อย โดยทักษะทางการสื่อสารและมนุษย์สัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาคือ ทักษะและความสามารถทางด้านภาษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และทักษะในด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80

4.6 ข้อมูลในประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

ข้อมูลในประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการประกอบไปด้วย 2 ประเด็นใหญ่ คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในประกอบไปด้วย ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต ความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงิน การประกันภัย การวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการ ความปลอดภัย ความยืดหยุ่น การส่งมอบที่ตรงเวลา การควบคุมคุณภาพ ต้นทุนในการเก็บรักษา สมรรถภาพทางด้านร่างกาย และสมรรถภาพทางด้านจิตใจ ส่วนปัจจัยภายนอก ประกอบไปด้วย อุทกภัย ภัยแล้ง วิกฤติแผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม สึนามิ ไฟป่า การกีดเซาะชายฝั่ง โรคระบาด ข้อบังคับและกฎระเบียบ การเปลี่ยนรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การก่อการร้าย ข้อพิพาทแรงงาน ความเสี่ยงจากสถานะทางเศรษฐกิจ ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ วิธีการชำระเงินของผู้บริโภค และความล้ำสมัย

ตารางที่ 4.6 ประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน									
ความเสี่ยงจากสมรรถนะที่ผู้ประกอบการมี									
1.ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต	2	5	11	10	2	30	2.83	ปานกลาง	3
2.ความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงิน	1	7	11	10	1	30	2.90	ปานกลาง	1
3.การประกันภัย	1	4	7	16	2	30	2.53	ปานกลาง	4
4.การวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการ	2	5	13	7	3	30	2.87	ปานกลาง	2
ความเสี่ยงจากการดำเนินงานภายใน									
5.ความปลอดภัย	4	5	7	12	2	30	2.90	ปานกลาง	3
6.ความยืดหยุ่น	2	5	15	6	2	30	2.97	ปานกลาง	2
7.การส่งมอบที่ตรงเวลา	3	8	8	8	3	30	3.00	ปานกลาง	1
8.การควบคุมคุณภาพ	5	4	10	8	3	30	3.00	ปานกลาง	1
9.ต้นทุนในการเก็บรักษา	1	5	12	10	2	30	2.77	ปานกลาง	4
ความเสี่ยงจากสมรรถภาพในการทำงาน									
10.สมรรถภาพทางด้านร่างกาย	1	6	12	10	1	30	2.87	ปานกลาง	2
11.สมรรถภาพทางด้านจิตใจ	4	7	10	18	1	30	3.83	มาก	1
ความเสี่ยงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ									
1.อุทกภัย	1	3	2	12	12	30	1.97	น้อย	6
2.ภัยแล้ง	1	2	5	12	10	30	2.07	น้อย	3
3.วาตภัย	1	1	8	10	10	30	2.10	น้อย	2
4.แผ่นดินไหว	2	2	5	5	16	30	1.97	น้อย	6
5.แผ่นดินถล่ม	1	1	6	5	17	30	1.80	น้อย	7
6.สึนามิ	2	2	6	5	15	30	2.03	น้อย	4
7.ไฟป่า	1	2	3	7	17	30	1.77	น้อย	8

ตารางที่ 4.6 ประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ
(ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความคิดเห็น					รวม	ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก	ระดับ ความสำคัญ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
8.การกีดกันชายฝั่ง	1	4	3	8	14	30	2.00	น้อย	5
9.โรครระบาด	2	6	7	7	8	30	2.57	ปานกลาง	1
ความเสี่ยงจากระบบการเมือง									
10.ข้อบังคับและ กฎระเบียบ	1	8	9	9	3	30	2.83	ปานกลาง	2
11.การเปลี่ยนรัฐบาล	1	7	9	11	2	30	2.80	ปานกลาง	3
12.การเปลี่ยนแปลง นโยบายของรัฐบาล	2	7	8	11	2	30	2.87	ปานกลาง	1
13. การก่อการร้าย	1	7	9	8	5	30	2.70	ปานกลาง	4
14.ข้อพิพาทแรงงาน	0	8	10	6	6	30	2.67	ปานกลาง	5
ความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด									
15.ความเสี่ยงจาก สภาวะทางเศรษฐกิจ	2	10	8	10	0	30	3.13	ปานกลาง	1
16.ความต้องการของ ผู้บริโภคที่แปรปรวน	2	7	11	10	0	30	3.03	ปานกลาง	2
17.ความเสี่ยงจาก เทคโนโลยีใหม่	2	6	11	7	4	30	2.83	ปานกลาง	4
18.วิธีการชำระเงินของ ผู้บริโภค	3	6	10	8	3	30	2.93	ปานกลาง	3
19.ความด้าสมัย	2	6	8	12	2	30	2.80	ปานกลาง	5

ที่มา จากการสำรวจและการคำนวณ

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการได้ตามระดับความคิดเห็นจากประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการโดยมีการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในในส่วนของความเสี่ยงจากสมรรถนะที่ผู้ประกอบการมีในระดับปานกลางทุกประเด็น คือ ความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาคือ การวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการ และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต มีค่าเฉลี่ย 2.87 และ 2.83 ตามลำดับ ส่วนความเสี่ยงจากปัจจัยภายในในส่วนของความ

เสี่ยงจากการดำเนินงานภายใน กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับโอกาสที่จะเกิดประเด็น ความเสี่ยงในประเด็นดังกล่าวในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยการส่งมอบที่ตรงเวลา และการ ควบคุมคุณภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมาคือ ความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ย 2.97 และความปลอดภัย มี ค่าเฉลี่ย 2.90 ส่วนประเด็นความเสี่ยงความเสี่ยงจากสมรรถภาพในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับโอกาสที่จะเกิดประเด็นความเสี่ยงในประเด็นดังกล่าวในระดับมาก และปานกลาง โดยสมรรถภาพทางด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ย 3.83 และสมรรถภาพทางด้านร่างกาย มี ค่าเฉลี่ย 2.87 ส่วนประเด็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกในส่วนของความเสี่ยงจากธรรมชาติและ สภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญในระดับที่ปานกลางและน้อย โดยประเด็นความเสี่ยงโรคระบาด มีค่าเฉลี่ย 2.57 รองลงมาคือ วาตภัย และภัยแล้ง มีค่าเฉลี่ย 2.10 และ 2.07 ตามลำดับ ในส่วนความเสี่ยงจากระบบการเมือง กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญใน ระดับที่ปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นความเสี่ยงการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ย 2.87 รองลงมาคือ ข้อบังคับและกฎระเบียบ และการเปลี่ยนรัฐบาล มีค่าเฉลี่ย 2.83 และ 2.80 ตามลำดับ และสุดท้ายในส่วนความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการให้ความสำคัญใน ระดับที่ปานกลางทุกประเด็น โดยประเด็นความเสี่ยงจากสถานะทางเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.23 รองลงมาคือ ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน และวิธีการชำระเงินของผู้บริโภค มีค่าเฉลี่ย 3.03 และ 2.93 ตามลำดับ

4.7 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองมัลติเลเวล โลจิสติก รีเกรสชัน (Multilevel Logistic Regression)

การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะใช้โปรแกรม HLM (Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling) ในการ วิเคราะห์พหุระดับ โดยในระดับที่ 1 เป็นระดับลูกจ้าง ซึ่งตัวแปรระดับลูกจ้างประกอบไปด้วย เพศ (SEX_employee) ค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้าง (SKILL_employee) และค่าเฉลี่ย ความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกของลูกจ้าง (RISK_employee) และระดับที่ 2 เป็นระดับ ผู้ประกอบการ ซึ่งตัวแปรระดับผู้ประกอบการประกอบไปด้วย การเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ SMEs (OWNER_entre) ค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของผู้ประกอบการ (SKILL_entre) จำนวนลูกจ้าง ของผู้ประกอบการ (No.of_EMPLOYEE) และค่าเฉลี่ยความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกของ ผู้ประกอบการ (RISK_entre) ซึ่งผลการวิเคราะห์จะนำเสนอตามขั้นตอนการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HLM ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (Fully Unconditional Models or Null Model)

การวิเคราะห์ในขั้นแรกนี้เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับที่มีเฉพาะตัวแปรตาม โดยยังไม่มีตัวแปรทำนายในระดับใดทั้งสิ้น เพื่อให้เห็นภาพโดยรวมของความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี ซึ่งรูปแบบการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ระดับที่ 1 Within-SMEs Model:

$$Y_{ij} - \text{employee} = \beta_{0j} + r_{ij}$$

ระดับที่ 2 Between-SMEs Model:

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (Fully Unconditional Models or Null Model)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t-Ratio	P-value
γ_{00} (ค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs)	0.602959*	0.047528	12.686	0.000
Random Effect	Variance Component	df	χ^2	P-value
u_{0j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{0j})	0.04306*	29	111.27297	0.000

ที่มา จากการคำนวณ

หมายเหตุ *** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.1$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 90%, ** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 95%, * = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.01$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 99%

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (Fully Unconditional Models or Null Model) ผลการทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) พบว่าค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs มีค่าเท่ากับ 0.602959 ตัวแปรตามระดับลูกจ้างมีอิทธิพลต่อความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และผลการทดสอบอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) พบว่า

ค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs ในระดับลูกจ้าง มีความผันแปรระหว่างธุรกิจ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($t = 12.686$) โดยมีความแปรปรวนของการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Variance Component or tau (τ)) 0.04306 ($\chi^2 = 111.27297$) และความแปรปรวนภายในหน่วย (σ^2) เท่ากับ 0.19099 และสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intra-class Correlation Coefficient, ρ) ได้ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intra-class Correlation Coefficient, ρ)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น คือ ผลรวมของความแปรปรวนภายในชั้นและความแปรปรวนระหว่างชั้น ซึ่งก็คือความแปรปรวนของ Y_{ij} (ความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs) ในส่วนที่เป็นความแปรปรวนระหว่างหน่วย (ระดับลูกจ้าง)

$$\rho = \frac{\text{Var}(u_{0j})}{\text{Var}(u_{0j}) + \text{Var}(r_{ij})}$$

$$\rho = \frac{\tau_{00}}{\tau_{00} + \sigma^2}$$

$$\rho = \frac{0.04306}{0.04306 + 0.19099}$$

$$= \frac{0.04306}{0.23405}$$

$$\therefore \rho = 0.18398$$

จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intra-class Correlation Coefficient, ρ) พบว่าค่า $\rho = 0.18398$ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 (>0.05 = มีความสอดคล้องกันดี) (อพันตรี พูลพุทธา และคณะ, 2556) แสดงว่าตัวแปรภายในโครงสร้างมีความแปรปรวนทั้งในระดับลูกจ้างและระดับผู้ประกอบการตามโมเดลสมมติฐาน เมื่อพิจารณาจากระดับความเชื่อมั่นจะพบว่าค่า ICC < 0.40 แสดงว่ามีระดับความเชื่อมั่นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการตีความที่ได้ว่า ค่าความแปรปรวนระหว่างระดับลูกจ้างและระดับผู้ประกอบการนั้นมีระดับต่ำ/น้อยมาก (ค่า ICC สามารถตีความหมายได้ดังนี้ 0.0 - 0.2 = สัมพันธ์กันต่ำ/น้อยมาก (Poor), 0.3 - 0.4 = สัมพันธ์กันพอใช้/น้อย (Fair), 0.5 - 0.6 = สัมพันธ์กันปานกลาง (Moderate), 0.7 - 0.8 = สัมพันธ์กันมาก (Strong) และ > 0.8 = สัมพันธ์กันจนเกือบจะสมบูรณ์ (Almost Perfect)) (Portney LG, 2000)

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Models or Simple Model)

การวิเคราะห์ในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับ โดยมีเฉพาะตัวแปรตามและตัวแปรทำนายในระดับที่ 1 (ระดับลูกจ้าง) เท่านั้น โดยนำตัวแปรอิสระระดับลูกจ้างเข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระตัวนั้นมีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs (β_{0j}) หรือความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs (Y_{ij}) หรือไม่ ซึ่งรูปแบบการวิเคราะห์ที่เป็นดังนี้

ระดับที่ 1 Within-SMEs Model:

$$Y_{ij} \text{ _employee} = \beta_{0j} + \beta_{1j} (\text{SEX\_employee}) + \beta_{2j} (\text{SKILL\_employee}) + \beta_{3j} (\text{RISK\_employee}) + r_{ij}$$

ระดับที่ 2 Between-SMEs Model:

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + u_{1j}$$

$$\beta_{2j} = \gamma_{20} + u_{2j}$$

$$\beta_{3j} = \gamma_{30} + u_{3j}$$

ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Models or Simple Model)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t-Ratio	P-value
γ_{00} (ค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs)	0.649959*	0.032970	19.714	0.000
γ_{10} (ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ β_{1j} ของทุกธุรกิจ SMEs)	-0.017909	0.031377	-0.571	0.573
γ_{20} (ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ β_{2j} ของทุกธุรกิจ SMEs)	0.332806*	0.035636	9.339	0.000
γ_{30} (ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ β_{3j} ของทุกธุรกิจ SMEs)	0.020569	0.031919	0.644	0.524

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Models or Simple Model) (ต่อ)

Random Effect	Variance Component	df	χ^2	P-value
u_{0j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{0j})	0.01536**	16	31.41532	0.012
u_{1j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{1j})	0.00239	16	6.34401	>.500
u_{2j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{2j})	0.02031*	16	32.84881	0.008
u_{3j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{3j})	0.00600**	16	27.72809	0.034

Reliability of OLS Regression Coefficient	Estimates
γ_{00}	0.443
γ_{10}	0.070
γ_{20}	0.474
γ_{30}	0.224

ที่มา จากการคำนวณ

หมายเหตุ *** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.1$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 90%, ** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 95%, * = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.01$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 99%

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Models or Simple Model) พบว่า การทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) ซึ่งประกอบไปด้วยค่าเฉลี่ยของ Intercept และ Slopes ระหว่างธุรกิจ SMEs ในระดับที่ 2 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-Test) เพื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติเกี่ยวกับตัวแปรระดับที่ 1 ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs ของลูกจ้าง โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H_0 : \gamma_{00} = 0$$

$$H_1 : \gamma_{00} \neq 0,$$

$$H_0 : \gamma_{10} = 0$$

$$H_1 : \gamma_{10} \neq 0,$$

$$H_0 : \gamma_{20} = 0$$

$$H_1 : \gamma_{20} \neq 0,$$

$$H_0 : \gamma_{30} = 0$$

$$H_1 : \gamma_{30} \neq 0$$

ปรากฏว่าพบนัยสำคัญทางสถิติ 2 ค่า แสดงว่า Intercept β_{0j} และ SKILL_employee ต่างส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs ของลูกจ้างที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 มีรายละเอียดดังนี้

1. γ_{00} หรือค่าเฉลี่ยของ Intercept β_{0j} มีค่าเท่ากับ 0.649959 ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 จึงถือว่าเป็นค่าที่สำคัญ (ไม่เป็น 0)

2. γ_{10} หรือค่าเฉลี่ยของ Slope β_{1j} (ค่าเฉลี่ยของ SEX_employee ต่อ Y_{ij}) มีค่าเท่ากับ -0.017909 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้น $\gamma_{10} = 0$

3. γ_{20} หรือค่าเฉลี่ยของ Slope β_{2j} (ค่าเฉลี่ยของ SKILL_employee ต่อ Y_{ij}) มีค่าเป็น 0.332806 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหากลูกจ้างมีความเสี่ยงจากทักษะและความสามารถที่มีสูงขึ้น 1 หน่วย จะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs 0.332806 หน่วย ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. γ_{30} หรือค่าเฉลี่ยของ Slope β_{3j} (ค่าเฉลี่ยของ RISK_employee ต่อ Y_{ij}) มีค่าเป็น 0.020569 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้น $\gamma_{30} = 0$

การทดสอบอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) ซึ่งจะประกอบไปด้วยส่วนที่เหลือของ Intercept และ Slope ระหว่างธุรกิจ SMEs ในระดับที่ 2 โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2 -test) เพื่อทดสอบสมมติฐานทางสถิติ โดยมีสมมติฐานดังนี้

$$H_0 : Var(u_{0j}) = 0$$

$$H_1 : Var(u_{0j}) > 0,$$

$$H_0 : Var(u_{1j}) = 0$$

$$H_1 : Var(u_{1j}) > 0,$$

$$H_0 : Var(u_{2j}) = 0$$

$$H_1 : Var(u_{2j}) > 0,$$

$$H_0 : Var(u_{3j}) = 0$$

$$H_1 : Var(u_{3j}) > 0$$

ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ส่วนประกอบของความแปรปรวนของ u_{0j} มีค่าเท่ากับ 0.01536 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น $Var(u_{0j}) > 0$ แสดงว่าค่า Intercept β_{0j} มีความผันแปรระหว่างธุรกิจ SMEs ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2. ส่วนประกอบของความแปรปรวนของ u_{1j} มีค่าเท่ากับ 0.00239 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้น $Var(u_{1j}) = 0$ แสดงว่าค่า Slope β_{1j} ไม่มีความผันแปรระหว่างธุรกิจ SMEs

3. ส่วนประกอบของความแปรปรวนของ u_{2j} มีค่าเท่ากับ 0.02031 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังนั้น $Var(u_{2j}) > 0$ แสดงว่าค่า Slope β_{2j} มีความผันแปรระหว่างธุรกิจ SMEs ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. ส่วนประกอบของความแปรปรวนของ u_{3j} มีค่าเท่ากับ 0.00600 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น $Var(u_{3j}) > 0$ แสดงว่าค่า Slope β_{3j} มีความผันแปรระหว่างธุรกิจ SMEs ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับตามสมมติฐาน (Hypothetical Models)

เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับ โดยมีตัวแปรตามและตัวแปรทำนายทุกระดับตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

ระดับที่ 1 Within-SMEs Model:

$$Y_{ij} \text{ _employee} = \beta_{0j} + \beta_{1j} (\text{SEX\_employee}) + \beta_{2j} (\text{SKILL\_employee}) + \beta_{3j} (\text{RISK\_employee}) + r_{ij}$$

ระดับที่ 2 Between-SMEs Model:

$$\beta_{0j} = \gamma_{00} + \gamma_{01} (\text{SKILL\_entre}) + \gamma_{02} (\text{No.of\_employee}) + \gamma_{03} (\text{RISK\_entre}) + \gamma_{04} (\text{OWNER\_entre}) + u_{0j}$$

$$\beta_{1j} = \gamma_{10} + \gamma_{11} (\text{OWNER\_entre}) + u_{1j}$$

$$\beta_{2j} = \gamma_{20} + \gamma_{21} (\text{RISK\_entre}) + \gamma_{22} (\text{OWNER\_entre}) + u_{2j}$$

$$\beta_{3j} = \gamma_{30} + \gamma_{31} (\text{OWNER\_entre}) + u_{3j}$$

ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับตามสมมติฐาน (Hypothetical Models)

Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t-Ratio	P-value
ค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ				
SMEs (β_{0j})				
BASE, γ_{00}	0.455063*	0.136216	3.341	0.003
SKILL_entre, γ_{01}	-0.028396	0.034480	-0.824	0.418
No.of_EMPLOYEE, γ_{02}	0.001063*	0.000303	3.513	0.002
RISK_entre, γ_{03}	0.074695	0.070426	1.061	0.299
OWNER, γ_{04}	0.041623	0.053799	0.774	0.446
Fixed Effect	Coefficient	Standard Error	t-Ratio	P-value
ผลของ SEX_employee ต่อ Y (β_{1j})				
BASE, γ_{10}	-0.010562	0.045396	-0.233	0.818
OWNER, γ_{11}	-0.012940	0.063852	-0.203	0.841
ผลของ SKILL_employee ต่อ Y (β_{2j})				
BASE, γ_{20}	0.921489*	0.190288	4.843	0.000
RISK_entre, γ_{21}	-0.236909*	0.073034	-3.244	0.003
OWNER, γ_{22}	0.016441	0.068766	0.239	0.813
ผลของ RISK_employee ต่อ Y (β_{3j})				
BASE, γ_{30}	0.083969	0.063126	1.330	0.194
OWNER, γ_{31}	-0.110919	0.071102	-1.560	0.130
Random Effect	Variance	df	χ^2	P-value
Component				
u_{0j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{0j})	0.00940**	12	24.87124	0.015
u_{1j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{1j})	0.00386	15	6.21946	>.500
u_{2j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{2j})	0.01496*	14	36.41435	0.001
u_{3j} (ค่าส่วนที่เหลือของ β_{3j})	0.00515***	15	24.35242	0.059
Level - 1 effect, r_{ij}	0.12356			

ที่มา จากการคำนวณ

หมายเหตุ *** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.1$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 90%, ** = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 95%, * = มีระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.01$ หรือระดับความเชื่อมั่นที่ 99%

จากตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับตามสมมติฐานเพื่อทดสอบผลของอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) และอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) ของตัวแปรพหุระดับ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

การทดสอบผลของอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ตัวแปรระดับผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs (β_{0j}) พบว่าตัวแปรจำนวนลูกจ้างของผู้ประกอบการ (No.of_EMPLOYEE) มีผลทางบวกต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs ($\gamma_{02} = 0.001063, t = 3.513$) แสดงว่าธุรกิจ SMEs ที่มีจำนวนลูกจ้างมาก จะส่งผลต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs สูงกว่าธุรกิจ SMEs ที่มีจำนวนลูกจ้างน้อย
2. ตัวแปรระดับผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ β_{1j} พบว่าไม่พบตัวแปรระดับผู้ประกอบการใด ๆ ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ β_{1j}
3. ตัวแปรระดับผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ β_{2j} พบว่าตัวแปร RISK_entre หรือประเด็นความเสี่ยงของผู้ประกอบการ มีผลทางลบต่อค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้าง ($\gamma_{21} = -0.236909, t = -3.244$) แสดงว่าหากประเด็นความเสี่ยงของผู้ประกอบการมีมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ความเสี่ยงจากทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้างลดลง (หรืออาจไม่ส่งผลกระทบต่อลูกจ้างเลย)
4. ตัวแปรระดับผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ β_{3j} พบว่าไม่พบตัวแปรระดับผู้ประกอบการใด ๆ ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ β_{3j}

การทดสอบอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) ด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2 -test) มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. พบนัยสำคัญของอิทธิพลสุ่ม u_{0j} (0.00940), u_{2j} (0.01496) และ u_{3j} (0.00515) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, 0.01 และ 0.1 ตามลำดับ แสดงว่า $Var(u_{0j})$ หรือความแปรปรวนของ β_{0j} (ค่าเฉลี่ยของความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs) ที่เหลืออยู่หลังจากที่อธิบายด้วยตัวแปรทำนายในสมการ มีค่าไม่เป็น 0 ส่วน $Var(u_{2j})$ หรือความแปรปรวนของ β_{2j} (ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ SKILL_employee ต่อ Y) ที่เหลืออยู่หลังจากอธิบายตัวแปรทำนาย RISK_entre และ OWNER แล้วมีค่าไม่เป็น 0 หรือยังมีความผันแปรที่สามารถนำตัวแปรมาทำนายเพิ่มได้ และ $Var(u_{3j})$ หรือความแปรปรวนของ β_{3j}

(ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ RISK_employee ต่อ Y) ที่เหลืออยู่หลังจากอธิบายตัวแปรทำนาย OWNER แล้วมีค่าไม่เป็น 0 หรือยังมีความผันแปรที่สามารถนำตัวแปรมาทำนายเพิ่มได้

2. ไม่พบนัยสำคัญของอิทธิพลกลุ่ม u_{1j} แสดงว่า $Var(u_{1j})$ หรือความแปรปรวนของ β_{1j} (ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ SEX_employee ต่อ Y) หลังจากอธิบายด้วยตัวแปรทำนาย OWNER แล้วมีค่าเป็น 0

สัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2)

ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายคือ ค่าที่แสดงถึงขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของโมเดลแต่ละระดับ (R^2) หรือสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ (Proportion of Variance Explained) สามารถคำนวณได้จากการเทียบสัดส่วนความแปรปรวนของค่าส่วนที่เหลือที่ลดลง เมื่อมีตัวแปรทำนายกับเมื่อไม่มีตัวแปรทำนาย ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$R^2 = \frac{\tau_{00}(\text{unconditional}) - \tau_{00}(\text{hypothetical})}{\tau_{00}(\text{unconditional})}$$

$$\text{เช่น} = \frac{0.01536 - 0.00940}{0.01536} = 0.3880 \text{ หรือเท่ากับ ร้อยละ } 38.80$$

ตารางที่ 4.10 สัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2)

Model	$Var(\beta_{0j})$	$Var(\beta_{1j})$	$Var(\beta_{2j})$	$Var(\beta_{3j})$
Unconditional Model (ตารางที่ 4.8)	0.01536	0.00239	0.02031	0.00600
Hypothetical Model (ตารางที่ 4.9)	0.00940	0.00386	0.01496	0.00515
Proportion of Variance Explained (% R^2)	38.80	(-)61.51	26.34	14.17

ที่มา จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนความแปรปรวนที่ลดลงของตัวแปรทำนายในระดับที่ 2 (ยกเว้น $Var(\beta_{1j})$) ซึ่งจะเห็นว่า ค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ (Proportion of Variance Explained) หรือค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (% R^2) มีค่าค่อนข้างสูงสำหรับการทำนายหรืออธิบายความผันแปรของ β_{0j} (ค่าเฉลี่ยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs), β_{1j} (ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ SEX_employee ต่อ

Y) และ β_{2j} (ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ SKILL_employee ต่อ Y) แต่การทำนายหรืออธิบายความผันแปรของ β_{3j} (ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงผลของ RISK_employee ต่อ Y) ยังมีค่าต่ำ เพราะว่าการผันแปรของ β_{3j} ยังมีความเกี่ยวข้องกับสัมพัทธ์กันน้อยกับตัวแปรทำนายที่เลือกมา จึงยังมีความแปรปรวนส่วนที่เหลือที่ยังไม่ได้อธิบายอีกจำนวนมาก

4.8 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ขั้นที่ 2 : การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional model) ในเฉพาะตัวแปรตาม (Y_{ij} : ความเสี่ยงของการประกอบวิสาหกิจ SMEs) และตัวแปรทำนายในระดับลูกจ้าง (ระดับที่ 1) เท่านั้น พบว่าตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการประกอบธุรกิจ SMEs ในจังหวัดชลบุรี คือ ตัวแปรเพศของลูกจ้าง และตัวแปรความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของลูกจ้าง

และจากการวิเคราะห์ขั้นที่ 3 : การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับตามสมมติฐาน (Hypothetical Models) ในตัวแปรตาม (Y_{ij} : ความเสี่ยงของการประกอบวิสาหกิจ SMEs) และตัวแปรทำนายทุกระดับคือ ในระดับลูกจ้าง (ระดับที่ 1) และในระดับผู้ประกอบการ (ระดับที่ 2) พบว่าตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการประกอบธุรกิจ SMEs ในจังหวัดชลบุรี คือ ทักษะและความสามารถที่มีของผู้ประกอบการ ตัวแปรความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของผู้ประกอบการ และความเป็นเจ้าของกิจการของผู้ประกอบการ

ตัวแปรเพศของลูกจ้าง : จากการศึกษาเรื่องขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร) ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคาร SMEs จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในส่วนของเพศและอายุ พบว่าพนักงานที่มีเพศและอายุต่างกัน มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร และด้านการร่วมกันทำงานเป็นทีม พนักงานมีระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่พนักงานเพศชายมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานน้อยกว่าพนักงานเพศหญิง (ปริญญา ไชยพันธุ์, 2554) จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า พนักงานที่มีเพศและอายุต่างกัน มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ว่า ความเสี่ยงจากตัวแปรเพศของลูกจ้างนั้นไม่มีผลต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจบริการในจังหวัดชลบุรี

ความเป็นเจ้าของของผู้ประกอบการ : บทบาทของผู้ประกอบการ คือ ผู้ริเริ่มกิจการขึ้นมาและดำเนินงานกิจการขึ้นมา และดำเนินงานกิจการอย่างต่อเนื่อง โดยธรรมชาติแล้วผู้ประกอบการจะเริ่ม

จากการเป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและโอกาสที่กิจการเหล่านี้จะเจริญเติบโตกลายเป็นกิจการขนาดใหญ่ ความสำเร็จขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการเป็นสำคัญ (สิทธิชัย ธรรมเสนห์, 2555) ซึ่งความเป็นเจ้าของกิจการของผู้ประกอบการเองนั้น จะส่งผลให้เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการมีการใฝ่ความสำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง กล้าริเริ่ม ความมั่นใจในตนเอง การแสวงหาโอกาส แรงจูงใจและพลัง มนุษยสัมพันธ์ มุ่งอดทน มีวิสัยทัศน์และเป้าหมาย การแสวงหาข้อมูลและความเชี่ยวชาญจากผู้อื่น รวมไปถึงการจัดการความผิดพลาดล้มเหลว โดยไม่ว่าผลจากการดำเนินธุรกิจจะเป็นเช่นไรผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการต้องเตรียมพร้อมและยอมรับกับความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจที่เกิดขึ้น (ณัฐติ วิเศษ, 2552)

ตัวแปรความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของลูกจ้างและผู้ประกอบการ จากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ตัวแปรความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของลูกจ้างและผู้ประกอบการที่ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของลูกจ้างและผู้ประกอบการ ในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรีเลย คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน ความเสี่ยงจากสมรรถนะที่ผู้ประกอบการมี (มีเฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ) ความเสี่ยงจากการดำเนินงานภายใน (มีเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ) ความเสี่ยงจากสมรรถภาพในการทำงาน และความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก จากความเสี่ยงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ ความเสี่ยงจากระบบการเมือง และความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน ความเสี่ยงจากสมรรถนะที่ผู้ประกอบการมี (มีเฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ) ประกอบไปด้วย ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต ความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงิน การประกันภัย และการวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการ

ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต : รายงานข่าวจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เผยถึงมาตรการในการให้ความช่วยเหลือ SMEs จากผลกระทบการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาทว่า มรฐานะที่ สสว. เป็นหน่วยงานส่งเสริมด้านนโยบายและแผนผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาทส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก ในส่วนของ สสว. ได้เตรียมแผนรองรับการช่วยเหลือในครั้งนี้ไว้ 3 โครงการหลัก โดยเป็นการลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ SMEs ประกอบด้วย โครงการลดต้นทุนพลังงาน โครงการลดต้นทุนด้วยการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และโครงการลดต้นทุนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) มาบริหารจัดการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต และยกระดับมาตรฐานคุณภาพ ฯลฯ จากการศึกษาผลกระทบจากค่าจ้าง 300 บาท พบว่านโยบายปรับขึ้นค่าแรงของรัฐบาลเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2556 ในพื้นที่ 70 จังหวัด ส่งผลให้มีการปรับค่าแรงเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 – 35 โดยจังหวัดต่ำสุดคือ จังหวัดชลบุรีร้อยละ 9.89 และสูงสุดคือ จังหวัดพะเยา ร้อยละ 22 – 25

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของ สสว. พบว่า ในส่วนของต้นทุนธุรกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะต้นทุนแรงงานที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.8 ของต้นทุนปัจจัยการผลิตทั้งหมด ส่งผลให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายในทุก ๆ จังหวัดเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.72 กลุ่มธุรกิจในภาคการผลิตที่ใช้แรงงานมาก เช่น เฟอร์นิเจอร์หยาบผลิตพลอยเจียรไน ผลิตเครื่องนุ่งห่ม เฟอร์นิเจอร์ไม้ ฯลฯ มีต้นทุนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 15 - 18 ภาคบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม รับเหมาก่อสร้าง การขนส่งทางบก ฯลฯ มีต้นทุนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 22 - 33 ภาวะเงินเฟ้อและค่าครองชีพสูงขึ้น ผู้ประกอบการ SMEs โดยเฉพาะที่อยู่นอกทะเบียนนิติบุคคล (ประมาณ 2.3 ล้านราย) หันไปใช้แรงงานต่างด้าวในระบบมากขึ้น (ผู้จัดการออนไลน์, 2556) จากการศึกษาดังกล่าวพบว่าความเสี่ยงจากต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่ได้ส่งผลต่อผู้ประกอบการในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.83)

ความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงิน : รายงานจากศูนย์ข่าวศรัทธา นักวิชาการชี้ทางรอดผู้ประกอบการธุรกิจภาคอุตสาหกรรมและท่องเที่ยว ในพื้นที่ภาคตะวันออกปี พ.ศ.2552 หลังวิกฤตการเงินสหรัฐอเมริกาและยุโรปจะส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกและท่องเที่ยวอย่างหนัก สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการจะต้องเผชิญคือ ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เข้มงวดเรื่องการปล่อยสินเชื่อมากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งหากผู้ประกอบการสามารถผ่านการพิจารณาให้กู้จากธนาคารพาณิชย์ก็ต้องยอมรับกับสภาพดอกเบี้ยที่แพงมาก ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะต้องวางแผนบริหารสภาพคล่องทางการเงินของตนให้ดีเพื่อรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น เช่นเดียวกับภาคการท่องเที่ยวทั้งภาคบริการและภาคโรงแรม ผู้ประกอบการจะต้องยึดกลยุทธ์สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ต้องศึกษาตัวเลขทางเศรษฐกิจและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอย่างชัดเจน 2) ปรับกลยุทธ์ทางเลือกของตลาด หลังตลาดหลักอย่างสหรัฐอเมริกาและยุโรปมีกำลังซื้อลดลง และยังคงต้องหาตลาดใหม่รวมไปถึงรักษาตลาดเดิมที่มีอยู่อย่างตะวันออกกลางและรัสเซีย และ 3) ต้องวางแผนธุรกิจเพื่อรับมือกับความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนทางการเงินเพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด สิ่งที่สำคัญอีกประการคือ ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยที่บั่นทอนเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกับวิกฤตทางการเงินในสหรัฐอเมริกาและยุโรป ดังนั้นสิ่งที่ผู้ประกอบการจะต้องทำคือ จะต้องรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดไว้ให้ดี รวมถึงการปรับสภาพคล่องทางการเงิน ส่วนภาคการท่องเที่ยวนั้น นอกจากผู้ประกอบการในภาคตะวันออกจะต้องพยายามสร้างโปรโมชันการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งถือว่ามีกำลังซื้อมากกว่าตลาดคนไทยให้เดินทางเข้าพื้นที่แล้ว จะต้องเพิ่มกลยุทธ์การตลาดต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้ได้ เพราะที่ผ่านมา จังหวัดชลบุรีและพัทยาได้รับผลกระทบจากวิกฤตทางการเมืองในประเทศ และวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นตลาดหลักอย่างชัดเจน (ผู้จัดการ

ออนไลน์, 2551) จากรายงานดังกล่าว จะเห็นว่าผู้ประกอบการได้รับความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงินบางส่วนแต่ไม่ถึงขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากความสามารถในการบริหารทางการเงินส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.90)

การประกันภัย : จากยุทธศาสตร์สนับสนุนปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย สนับสนุนให้ SMEs สามารถบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อ SMEs โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้ SMEs จัดทำประกันภัยทางธุรกิจ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน เช่น 1) การให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการที่ธุรกิจ SMEs ต้องมีประกันภัย 2) จัดให้มีบริการด้านประกันภัยในอัตราเบี้ยประกันที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่จะเกิดขึ้น เช่น ประกันอัคคีภัย ประกันทรัพย์สิน ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง ประกันภัยพิบัติ ประกันภัยธุรกิจชะงัก เป็นต้น และ 3) การให้คำปรึกษา แนะนำด้านกฎหมายประกันภัยแก่ SMEs รวมทั้งมาตรการเร่งรัดบริษัทประกันภัยในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัยอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม โดยที่กลุ่มเป้าหมายคือผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี จันทบุรี ตราด และระยอง) จะเน้นยุทธศาสตร์ดังกล่าวในภาคการผลิต ในหมวดการผลิตอุตสาหกรรม โดยเฉพาะสาขาอาหาร สาขายานยนต์และชิ้นส่วน และสาขาอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนในภาคบริการ จะเน้นเฉพาะสาขาธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2556c) จากยุทธศาสตร์ดังกล่าวสนับสนุนให้ ผู้ประกอบการ SMEs สามารถบริหารความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและนอกโดยการทำประกันภัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการประกันภัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.53)

การวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการ : จากรายงานการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทกิจการสถานบริการสปา ในจังหวัดชลบุรี กับขีดความสามารถอันพึงประสงค์ของผู้รับบริการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเพศหญิงมีขีดความสามารถมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการมีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีขีดความสามารถมากที่สุด และผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีขีดความสามารถมากที่สุด เมื่อพิจารณาขีดความสามารถหลัก พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการความสะอาด การใช้เครื่องมือและผลิตภัณฑ์ มีจรรยาบรรณในอาชีพ และทักษะการบริการเป็นอย่างดี ลูกค้า

ประทับใจในคุณสมบัติด้านทักษะการบริการมากที่สุด และลูกค้าประทับใจคุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์น้อยที่สุด ส่วนขีดความสามารถทั่วไปพบว่า ผู้ประกอบการมีความสามารถในการจัดการความสามารถในการฝึกอบรมพนักงานเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดความสามารถทางด้านการตลาด การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ และการสร้างเครือข่าย ซึ่งในภาพรวมแล้ว สมรรถนะ หรือขีดความสามารถของผู้ประกอบการมีความสามารถใกล้เคียงกับขีดความสามารถที่พึงประสงค์จากความคิดเห็นของลูกค้า (สิทธิชัย ธรรมเสนห์, 2555) จากรายงานการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่าได้ว่าความเสียหายจากการวางแผนสมรรถนะในการผลิตของผู้ประกอบการไม่ได้อยู่ในขั้นวิกฤติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากการวางแผนสมรรถนะ ในการผลิตของผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.87)

ความเสียหายจากปัจจัยภายใน ความเสียหายจากการดำเนินงานภายใน (มีเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ) ประกอบไปด้วย ความปลอดภัย ความยืดหยุ่น การส่งมอบที่ตรงเวลา การควบคุมคุณภาพ และต้นทุนในการเก็บรักษา

ความปลอดภัย : จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า 1) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ได้แก่ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่ใช้ในการแต่งตั้ง แหล่งที่มาของคำแนะนำ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในตน และความเชื่ออำนาจความบังเอิญ และ 3) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ แหล่งที่มาของคำแนะนำ ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในตน และความเชื่ออำนาจความบังเอิญ จากผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความปลอดภัยเป็นสิ่งที่สำคัญ ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเพิ่มผลผลิต หากธุรกิจไม่มีความปลอดภัย จะทำให้การผลิตไม่ราบรื่น (ชัยวัฒน์ ทิพย์ถมัย, 2543) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากความปลอดภัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.90)

ความยืดหยุ่น : จากการศึกษาการคาดการณ์ของศูนย์วิจัยกสิกร คาดการณ์ว่าหากเหตุการณ์ชุมนุมจากปัญหาทางการเมืองยังยืดเยื้อไปจนถึงกลางปี นักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งจากฝั่งยุโรปและเอเชีย จะลดจำนวนลงไปจากปกติประมาณ 1 ล้านคนในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี พ.ศ.2557 โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจาก

ประเทศหลักของไทย เช่น จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้ และรัสเซีย ส่งผลต่อรายได้ของผู้ประกอบการทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบทางตรง ได้แก่ กลุ่มธุรกิจที่มีทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมนุม เช่น ธุรกิจที่พักและธุรกิจนำเที่ยว โดยกลุ่มธุรกิจโรงแรมและที่พัก หลังจากเหตุการณ์การชุมนุมที่ยืดเยื้อมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2556 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในธุรกิจกลุ่มนี้ลดลงอย่างมาก ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและที่พักบางส่วน ชะลอการปรับขึ้นราคาห้องพักร้อยละ 10 – 15 ในปี พ.ศ.2557 ออกไป ส่วนธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม ได้แก่ กลุ่มที่ทำเลที่ตั้ง ที่พัก ร้านอาหาร รถเช่า ร้านขายของฝาก อยู่ในพื้นที่ปลอดจากการชุมนุมเรียกว่ารีด แต่ได้รับผลกระทบนักท่องเที่ยวลดลงอย่างเห็นได้ชัดเช่นกัน เช่น ผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา สมุย เชียงใหม่ และเชียงราย เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (พัชร สมะลาภา, 2557) จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ควรมีเป้าหมายและปรับตัวให้อยู่รอด โดยเพิ่มความยืดหยุ่นด้านการบริหารจัดการธุรกิจ โดยเฉพาะต้นทุนและกำไรเป็นสิ่งที่สำคัญมาก รวมถึงสภาพคล่องของธุรกิจ ในช่วงนี้เป็นพิเศษ เนื่องจากธุรกิจยังมีรายจ่ายประจำ ค่าเช่า ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และเงินเดือนพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากความยืดหยุ่นส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.97)

การส่งมอบที่ตรงเวลา : จากผลการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรเพื่อผู้ประกอบการ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ดำเนินการสำรวจปัญหาแนวกว้างเพื่อทบทวนสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง โดยการส่ง “แบบสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการสำหรับผู้ประกอบการในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและธุรกิจต่อเนื่อง” ให้แก่ผู้ประกอบการ จำนวน 500 ราย เพื่อสำรวจปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการสำหรับผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจากหัวข้อต่าง ๆ จำนวน 13 หัวข้อ ได้แก่ ด้านการบริหารองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร ด้านกลยุทธ์สำหรับตลาดบริการ ด้านการพัฒนาและตลาดใหม่ ด้านการออกแบบบริการ ด้านการมุ่งเน้นที่ลูกค้า ด้านคุณภาพในการบริการ ด้านการส่งมอบบริการ ด้านการดำเนินงานและการปฏิบัติงาน ด้านสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์การให้บริการ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินของกิจการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความสามารถในการดำเนินกิจการในสังคม สำหรับการประเมินตนเองเรื่องการบริหารจัดการต่าง ๆ ทั้ง 13 ด้านของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.56 โดยการบริหารจัดการด้านที่ผู้ประกอบการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งถือเป็นด้านที่ควรได้รับการพัฒนา ก่อน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและตลาดใหม่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบบริการ ด้านความสามารถในการ

ดำเนินกิจการในสังคม การดำเนินงานและการปฏิบัติงาน และด้านการเงินของกิจการ ตามลำดับ ส่วนการประเมินผลด้านการดำเนินงานของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง พบว่าผู้ประกอบการประเมินผลการดำเนินงานของตนเองอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 โดยด้านที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านส่วนแบ่งการตลาด ด้านผลผลิต/จำนวนงาน ความพึงพอใจในระดับรายได้ของพนักงาน และ ความตรงเวลาในการส่งมอบ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบการประเมินตนเองเรื่องการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ กับ การประเมินผลการดำเนินงาน จะพบว่ามีความสอดคล้องกัน เพราะผู้ประกอบการมองว่าตนเองยังมีการบริหารจัดการที่ยังไม่ดีเพียงพอในด้านการพัฒนาและตลาดใหม่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบบริการ ด้านความสามารถในการดำเนินกิจการในสังคม การดำเนินงานและการปฏิบัติงาน และด้านการเงินของกิจการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะส่งผลในเรื่องของผลการดำเนินงานในเรื่อง ส่วนแบ่งตลาด ผลผลิต/จำนวนงาน รวมไปถึงความพึงพอใจในระดับรายได้ของพนักงาน และความตรงต่อเวลาในการส่งมอบ (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553) จากการประเมินดังกล่าวจะเห็นว่าผู้ประกอบการไม่ได้รับความเสี่ยงจากการส่งมอบที่ตรงเวลาในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการส่งมอบที่ตรงเวลาส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.00)

การควบคุมคุณภาพ : จากการศึกษาเรื่องการให้ความสำคัญด้านการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) และส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจ SMEs ประเภทโรงกลึง โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการในเขตจังหวัดชลบุรีและปราจีนบุรี พบว่าการวิเคราะห์เกี่ยวกับการให้ความสำคัญด้านการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทโรงกลึง ในเขตจังหวัดชลบุรีและปราจีนบุรี ได้แก่ ด้านความต้องการและความหวังของลูกค้า ด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำ และด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในภาพรวมระดับที่มากที่สุด ส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบการให้ความสำคัญด้านการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทโรงกลึง ในเขตจังหวัดชลบุรีและปราจีนบุรี ได้แก่ ด้านความต้องการและความหวังของลูกค้า ด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำ และด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามลักษณะของกิจ ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ ทุนจดทะเบียน ขนาดของกิจการ (จำนวนพนักงาน) และประเภทของการผลิต ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในภาพรวมระดับที่มากที่สุดเช่นกัน (สนธิรัตน์ เมฆบุตร, 2550) จะเห็นว่าผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการ

ควบคุมคุณภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.00)

ต้นทุนในการเก็บรักษา : จากผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การปรับ โครงสร้างทางเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน พบว่าความสามารถในการแข่งขันของไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยใน ส่วนของต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงจากปีที่แล้วเล็กน้อย ในปี พ.ศ. 2555 จากการประมาณเบื้องต้น พบว่าสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP จะลดลงเหลือร้อยละ 14.3 จากร้อยละ 14.7 ในปี พ.ศ.2554 โดยเป็นผลมาจากต้นทุนด้านการขนส่งสินค้าและต้นทุนด้านการเก็บรักษาสินค้าคงคลังลดลงเนื่องจากประสิทธิภาพในการจัดการระบบโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการที่ดีขึ้นจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยในการบริหารการขนส่งและสินค้าคงคลังในสถานประกอบการ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กรจำนวนกว่า 600 ราย การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทางการค้าของประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการนำเข้า ส่งออก และ โลจิสติกส์ (Nation Single Window: NSW) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (สำนักข่าวอิศรา, 2553) จากผลการพัฒนากลยุทธ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากความเสียหายจากต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้าคงคลังไม่ถึงกับขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากต้นทุนในการเก็บรักษาส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.77)

ความเสียหายปัจจัยภายใน ความเสียหายจากสมรรถภาพในการทำงาน ประกอบไปด้วย สมรรถภาพทางด้านร่างกาย และสมรรถภาพทางด้านจิตใจ

สมรรถภาพทางด้านร่างกาย : จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา พบว่าอายุ เป็นตัวแปรที่กำหนดฐานะของบุคคลในสังคมไทย บุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็น ความรู้สึก และการปฏิบัติงานในสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ในทางด้านสรีระวิทยาที่เช่นกัน เมื่อวัยเปลี่ยนไปจะทำให้ระบบร่างกาย ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ และความสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามงานของแต่ละสาขาอาชีพ ซึ่งในด้านผลผลิตหรือผลิตภาพของงาน (Productivity) จากข้อสมมติฐานที่ว่า พนักงานที่มีอายุมากผลผลิตของงานย่อมลดลงเพราะกำลังวังชา ความกระฉับกระเฉงว่องไวในการทำงานจะลดลง รวมทั้งเมื่อยเมื่อนาน ๆ ก็จะทำให้เกิดความเหนื่อยหน่ายเพิ่มขึ้น แต่จากการศึกษามีหลักฐานยืนยันว่า งานบางอย่างจากการทดลอง กลุ่มผู้สูงอายุกลับมีผลผลิตที่มากกว่ากลุ่มคนอายุน้อยกว่า ซึ่งแสดงว่าผลการทำงานไม่สัมพันธ์กัน แม้ว่างานบางอย่างที่ต้องใช้ทักษะด้านร่างกาย ผู้สูงอายุจะด้อยกว่าบ้าง แต่ประสบการณ์ที่

เหนือกว่าก็สามารถชดเชยได้ (นฤมล ใสสวนศรี, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากสมรรถภาพทางด้านร่างกายส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.76) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.87)

สมรรถภาพทางด้านจิตใจ : จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเพลินในการทำงาน ความผูกพันกับองค์กร กับอิทธิบาท 4 ในการทำงาน พบว่าการพัฒนาจิตใจของมนุษย์เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมและย่อมส่งผลต่อองค์กรต่าง ๆ ด้วย เพราะไม่ว่าจะเป็นพนักงานหรือในส่วนของผู้ประกอบการที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรต่างก็ควรได้รับการพัฒนาไปด้วยกันกับการพัฒนาองค์กร โดยหากผู้ประกอบการหรือพนักงานที่มีจิตใจไม่ดีย่อมส่งผลเสียต่อองค์กร (คณากร ก่อกิจธรรมกุล, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากสมรรถภาพทางด้านจิตใจส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.81) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “มาก” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.83)

ความเสียหายจากปัจจัยภายนอก ความเสียหายจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติ ประกอบไปด้วย อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม สึนามิ ไฟป่า การกัดเซาะชายฝั่ง และโรคระบาด

อุทกภัย : ในจังหวัดชลบุรีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยแต่ไม่ถึงกับขั้นวิกฤต ประกอบไปด้วยอำเภอบางละมุง อำเภอพนัสนิคม และอำเภอบ่อทอง (ศูนย์ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย, 2556) ซึ่งเหตุการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นล่าสุดในจังหวัดชลบุรี คือ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2556 สถานการณ์น้ำท่วมที่จังหวัดชลบุรี โดยทั่วไปเกิดน้ำขังหลายแห่ง โดยเฉพาะตัวเมืองและเขตเศรษฐกิจในอำเภอพนัสนิคม ระดับความสูงของน้ำจะอยู่ที่ประมาณ 50 – 80 เซนติเมตร ซึ่งก็ได้รับผลกระทบแต่ไม่เดือดร้อนจนถึงขั้นวิกฤตต่อลูกจ้างในธุรกิจ SMEs ในจังหวัดชลบุรี (สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากอุทกภัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.18) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.97)

ภัยแล้ง : จากสถานการณ์ภัยแล้งปี พ.ศ. 2555 กรมทรัพยากรน้ำ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง โดยพิจารณาจากสภาพน้ำต้นทุนที่มีเพื่อหาสภาพการขาดแคลนน้ำอุปโภค – บริโภค โดยอาศัยข้อมูลในหลายด้าน เช่น ปริมาณน้ำฝน น้ำท่า น้ำเก็บกักในเขื่อนขนาดใหญ่ เป็นต้น จากหลักเกณฑ์ 6 ปัจจัยหลัก ได้คาดการณ์สถานการณ์ภัยแล้งในปี พ.ศ. 2555 ในช่วงวันที่ 1 – 30 เมษายน จะมีพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง 26 จังหวัด ดังนี้ พื้นที่ที่เสี่ยงภัยแล้งมาก จำนวน 1 จังหวัด ได้แก่ จ.อุทัยธานี และพื้นที่ที่เสี่ยงภัยแล้งปานกลาง จำนวน 25 จังหวัด ภาคเหนือ ได้แก่ จ. เชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.พะเยา จ.เชียงราย จ.แม่ฮ่องสอน จ.นครสวรรค์ จ.กำแพงเพชร จ.เพชรบูรณ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จ.นครราชสีมา จ.สุรินทร์ จ.ศรีสะเกษ จ.อุบลราชธานี จ.ยโสธร จ.ชัยภูมิ จ.อำนาจเจริญ จ.ขอนแก่น จ.เลย จ.หนองคาย จ.มหาสารคาม จ.นครพนม ภาคกลาง ได้แก่ จ.ราชบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ ภาคตะวันออก ได้แก่ จ.จันทบุรี จ.ปราจีนบุรี จ.สระแก้ว (ศูนย์เมฆลา ศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2555) ซึ่งจากสถานการณ์ภัยแล้งปี พ.ศ. 2555 ดังกล่าว ไม่พบว่าจังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง และในปี พ.ศ. 2557 กรมชลประทานชลบุรี เปิดเผยถึงปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำหลักที่กระจายอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะในจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองที่มีแหล่งน้ำกระจายอยู่ร่วมกัน 12 แห่ง ซึ่งสถานการณ์ล่าสุดอ่างเก็บน้ำในแต่ละพื้นที่มีระดับน้ำต้นทุนสะสมอยู่เกินจุดที่ต้องเฝ้าระวัง โดยส่วนใหญ่มีปริมาณน้ำต้นทุนสะสมอยู่ในอ่างเก็บน้ำเต็มความจุอ่าง หรือมีปริมาณร้อยละ 100 ทำให้เพียงพอต่อการบริโภคทุกภาคส่วนทั้งการบริโภคในครัวเรือน ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและปศุสัตว์ตลอดปี พ.ศ. 2557 ดังนั้นผู้อยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดชลบุรีและระยองไม่จำเป็นต้องมีความกังวลว่าน้ำจะขาดแคลนในช่วงภัยแล้งนี้ (กองบรรณาธิการฐานเศรษฐกิจ, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการพบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากภัยแล้งส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.10) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.07)

वादภัย : จากผลการศึกษาการกำหนดพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดवादภัยในประเทศไทย ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันตก (ลุ่มน้ำปราจีน บางปะกง ชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย เพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตกของอ่าวไทย) โดยพื้นที่ที่เสี่ยงต่อवादภัยสูง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของ จ.ระยอง จ.จันทบุรี จ.ตราด จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.ชุมพร พื้นที่ที่เสี่ยงต่อवादภัยปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของ จ.ระยอง จ.ตราด จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี และ จ.ประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ที่เสี่ยงต่อवादภัยต่ำ ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดระยอง จ.ตราด จ.สมุทรสงคราม จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี และ จ.ประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อवादภัย ได้แก่ จ.นครนายก จ.ฉะเชิงเทรา จ.ชลบุรี จ.ปราจีนบุรี จ.สระแก้ว และบางส่วนของพื้นที่ จ.ระยอง จ.จันทบุรี

จ.ราชบุรี และ จ.ประจวบคีรีขันธ์ (กลุ่มงานประสาน 3 กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม, ม.ป.ป) และจากการกำหนดพื้นที่เสี่ยงวาทภัยบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่าจังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่พายุมีการเคลื่อนตัวเข้ามามากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 37.5 ของจำนวน พายุทั้งหมดที่เข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากจังหวัดตราดตั้งอยู่ที่ปลายสุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมี ลักษณะจังหวัดเป็นแหลมทอดยาวตามขอบของอ่าวไทย อีกทั้งได้รับอิทธิพลมาจากพายุที่พัดผ่านมา ในช่วงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนนั้น มักจะมาปะทะกับแนวฝั่งของประเทศเวียดนามตอนใต้ แถบ ปลายแหลมญวน จึงทำให้จังหวัดตราดมีพายุเข้ามามากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัด ที่มีพายุเคลื่อนตัวเข้ามากรองลงมา คือ จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดจันทบุรี (พลศิริ ชูชีพ, ม.ป.ป.) ซึ่ง จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่าจังหวัดชลบุรีอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อวาทภัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัด เจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากวาทภัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง ในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.14) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ ในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.10)

แผ่นดินไหว : แนวโน้มการเกิดความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวในประเทศไทยนั้น กรมทรัพยากรธรณีได้ ดำเนินการสำรวจข้อมูลรอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย โดยแบ่งเป็นกลุ่มรอยเลื่อน 14 กลุ่ม ครอบคลุมพื้นที่ 22 จังหวัด (มีนาคม พ.ศ.2555) คือ 1) รอยเลื่อนแม่จัน จ.เชียงใหม่ และ จ.เชียงใหม่ 2) รอยเลื่อนแม่อิง จ. เชียงราย 3) รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน และ จ.ตาก 4) รอยเลื่อนเมย จ.ตาก และ จ. กำแพงเพชร 5) รอยเลื่อนแม่ทา จ.เชียงใหม่ จ.ลำพูน และ จ.เชียงราย 6) รอยเลื่อนเถิน จ.ลำปาง จ.แพร่ 7) รอยเลื่อนพะเยา จ.พะเยา จ.เชียงราย จ.ลำปาง 8) รอยเลื่อนบัว จ.น่าน 9) รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ จ. อุตรดิตถ์ 10) รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ จ.กาญจนบุรี 11) รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี จ.สุพรรณบุรี จ.อุทัยธานี และ จ.ตาก 12) รอยเลื่อนระนอง จ.ระนอง จ.ชุมพร จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.พังงา 13) รอยเลื่อนคลองมะรุ่ย จ.สุราษฎร์ธานี จ.กระบี่ และ จ.พังงา 14) รอยเลื่อนเพชรบูรณ์ จ.เพชรบูรณ์ (กรม ทรัพยากรธรณี, 2554) จากแนวโน้มการเกิดแผ่นดินไหวดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าจังหวัดชลบุรีไม่ได้ เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวในขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตาม แบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากแผ่นดินไหวส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.92) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.97)

แผ่นดินถล่ม : จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดแผ่นดินถล่มในอดีต ประกอบกับ โอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่ พบว่าพื้นที่ที่มีโอกาสสูงในการเกิดดินถล่มปี พ.ศ.2557 จำนวน 17

จังหวัด ประกอบไปด้วย ภาคเหนือ 5 จังหวัด คือ จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงราย และ จ.น่าน ภาคใต้ 9 จังหวัด คือ จ.ยะลา จ.นราธิวาส จ.สงขลา จ.นครศรีธรรมราช จ.สุราษฎร์ธานี จ.ปัตตานี จ.ระนอง จ.พัทลุง และ จ.สตูล ภาคกลาง 2 จังหวัด คือ จ.กาญจนบุรี และ จ.ราชบุรี และภาคตะวันออก 1 จังหวัด คือ จ.ฉะเชิงเทรา (กรมพัฒนาที่ดิน, 2555) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ดังกล่าว ไม่พบว่า จังหวัดชลบุรีอยู่ในพื้นที่เสี่ยงจากแผ่นดินถล่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากแผ่นดินถล่มส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.98) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.80)

สึนามิ : จากเหตุการณ์ภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิที่เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2547 ซึ่งเกิดจากแผ่นดินไหวที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ด้วยขนาดความรุนแรง 9.0 ริกเตอร์ พบว่าความเสียหายเกิดขึ้นใน 6 จังหวัดด้านทะเลอันดามัน ได้แก่ จ.กระบี่ จ.ตรัง จ.พังงา จ.ภูเก็ต จ.ระนอง และ จ.สตูล ซึ่งจังหวัดที่ประสบภัยรุนแรงที่สุดคือ จ.พังงา (พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2548) จากข้อมูลในอดีตที่ผ่านมาพบว่าจังหวัดชลบุรีไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติสึนามิ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากสึนามิส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.16) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.03)

ไฟป่า : การเกิดไฟป่าในภาคกลางของประเทศไทย (ในช่วงระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2556 ถึงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2557) ซึ่งประกอบไปด้วย 15 จังหวัดคือ จ.กาญจนบุรี จ.ราชบุรี จ.เพชรบุรี จ.สุพรรณบุรี จ.ลพบุรี จ.สระบุรี จ.ฉะเชิงเทรา จ.ปราจีนบุรี จ.สระแก้ว จ.ตราด จ.ระยอง จ.ฉะเชิงเทรา จ.ชลบุรี จ.นครนายก และ จ.ประจวบคีรีขันธ์ พบว่าจังหวัดที่เกิดไฟป่ามากที่สุดคือ จ.กาญจนบุรี (143 ครั้ง) อาจเป็นผลมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า ซึ่งมีทั้งป่าดงดิบและป่าโปร่ง จึงมีโอกาสทำให้เกิดไฟไหม้ป่าได้บ่อยกว่าจังหวัดอื่น ๆ และรองลงมาคือ จ.ราชบุรี (67 ครั้ง) และ จ.ประจวบคีรีขันธ์ (48 ครั้ง) (ส่วนควบคุมไฟป่า สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า, 2556) ซึ่งจะเห็นได้ว่าชลบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากการเกิดไฟป่าไม่อยู่ในขั้นที่วิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากไฟป่าส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.92) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.77)

การกัดเซาะชายฝั่ง : จากสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย พบว่าการกัดเซาะเกิดขึ้นตั้งแต่ชายฝั่งตะวันออกจนถึงอ่าวไทยฝั่งตะวันตก และบางพื้นที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ถูกกัดเซาะมากกว่าอัตรา 5 เมตรต่อปี (จัดเป็นพื้นที่วิกฤต) ใน 12 จังหวัด ได้แก่ จ.จันทบุรี จ.ระยอง จ.ฉะเชิงเทรา จ.สมุทรปราการ จ.กรุงเทพฯ จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ จ.สุราษฎร์ธานี จ.นครศรีธรรมราช จ.สงขลา จ.ปัตตานี จ.นราธิวาส และอีกหลายพื้นที่ที่ประสบกับปัญหาการกัดเซาะในอัตรา 1 – 5 เมตรต่อปี โดยเฉพาะพื้นที่อ่าวไทยตอนในบริเวณปากแม่น้ำบางปะกงจนถึงปากแม่น้ำท่าจีนเป็นพื้นที่ที่มีการกัดเซาะรุนแรงมากที่สุด (ฐานข้อมูลความรู้ทางทะเล, 2553) จากสถานการณ์ดังกล่าว จังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการกัดเซาะชายฝั่งส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.07) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “น้อย” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.00)

โรคระบาด : จากการศึกษาการพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกในเขตภาคตะวันออก ปี พ.ศ.2555 พบว่าจังหวัดตราดมีแนวโน้มของการเกิดโรคสูงสุด รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ ปราจีนบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ตามลำดับ (หมายเหตุ: จากข้อมูลจากกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข พบว่ามีโรคระบาดที่ต้องพึงระวัง 13 โรค คือ โรคไข้กาฬหลังแอ่น โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกาและเฮนดรา โรคไข้หวัดนก ไข้เหลือง โรคชิคุนกุนยา โรคมือเท้าปาก โรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัสซูอิส โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (ซาร์ส) โรคทูลารีเมีย โรคลิชมาเนีย และโรควีซีเจดีหรือโรคสมองเสื่อมชนิดใหม่ (กิตติพงษ์ คงจันทร์, 2556) แต่ในที่นี้นำเสนอแต่เพียงโรคไข้เลือดออกเท่านั้น) (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 ชลบุรี, 2555) จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นว่าจังหวัดชลบุรีไม่ได้รับความเสี่ยงจากโรคระบาดในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโรคระบาดส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “น้อย” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.39) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.57)

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ความเสี่ยงจากระบบการเมือง ประกอบไปด้วย ข้อบังคับและกฎระเบียบ การเปลี่ยนรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การก่อการร้าย และข้อพิพาทแรงงาน

ข้อบังคับและกฎระเบียบ : จากกฎระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของลูกจ้าง ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่มีกระบวนการบังคับที่เป็นกิจจะลักษณะไม่ว่าจะเป็น 1) วันทำงาน เวลาทำงานปกติ และ

เวลาพัก 2) วันหยุดและหลักเกณฑ์การหยุด 3) หลักเกณฑ์การทำงานล่วงเวลาและการทำงานในวันหยุด 4) วันและสถานที่จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด 5) วันลาและหลักเกณฑ์การลา 6) วินัยและโทษทางวินัย 7) การร้องทุกข์ และ 8) การเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษ (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2556) ซึ่งหากลูกจ้างหรือพนักงานหรือผู้ประกอบการที่เป็นลูกจ้างปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อบังคับดังกล่าวก็จะทำให้เกิดความราบรื่นในการทำงานหรือปฏิบัติงาน ซึ่งจากผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากข้อบังคับและกฎระเบียบส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ "ปานกลาง" (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.62) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ "ปานกลาง" เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.83)

การเปลี่ยนรัฐบาล และ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล : การเปลี่ยนผ่านรัฐบาลจากรัฐบาลหนึ่งไปสู่อีกรัฐบาลหนึ่งนั้น มี 2 รูปแบบด้วยกัน คือ รัฐบาลในรูปแบบปกติ¹⁵ ที่ผ่านการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง และรัฐบาลในรูปแบบไม่ปกติที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง¹⁶ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นรัฐบาลรักษาราชการกับรัฐบาลเฉพาะกาล (ประสงค์ สุนศิริ, ม.ป.ป.) การเปลี่ยนรัฐบาลจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลชุดก่อนหน้ากับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่เข้ามาแทนที่ เช่น การเปลี่ยนจากรัฐบาลอภิสิทธิ์เป็นรัฐบาลยิ่งลักษณ์ที่เข้ามาแทนที่นั้น ซึ่งจะเห็นได้จากนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกที่แตกต่างกันของแต่ละรัฐบาลอย่างชัดเจน คือ นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกของรัฐบาลอภิสิทธิ์ ประกอบไปด้วย 1) การสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ภาคประชาชนและเอกชนในการลงทุนและบริโภค 2) การรักษาและเพิ่มรายได้ของประชาชน 3) การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน และ 4) จัดตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ และคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) เพื่อเร่งรัดติดตาม แก้ไขปัญหา ลคขึ้นตอนในการปฏิบัติ และกำหนดมาตรการและโครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในภาวะเร่งด่วน (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2551) ส่วนนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกของรัฐบาลยิ่งลักษณ์นั้น ประกอบไปด้วย 1) สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย 2) กำหนดให้การแก้ไขและป้องกัน

¹⁵ เป็นรัฐบาลที่เกิดขึ้นหลังการเลือกตั้งในแต่ละครั้งตามที่กฎหมายกำหนด อาจุการเป็นรัฐบาลขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของรัฐบาลว่าเป็นอย่างไร แต่ต้องไม่เกิน 4 ปี ตามที่กฎหมายบัญญัติ

¹⁶ เป็นรัฐบาลที่ถูกเปลี่ยนแปลงด้วยอำนาจภายนอก ไม่ว่าจะเป็นอำนาจของทหารหรืออำนาจของประชาชน เพราะไม่พึงพอใจกับรัฐบาลชุดนั้น จะด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ และเมื่อขับไล่รัฐบาลชุดนั้นออกไปแล้วก็จะจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ ซึ่งเรียกว่า รัฐบาลรักษาราชการ หรือรัฐบาลเฉพาะการ ทำหน้าที่บริหารประเทศเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่

ปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติมิชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด 3) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง โดยยึดหลักความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาลที่เป็นสากลเพื่อให้การใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประเทศโดยรวมอย่างแท้จริง 4) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการการและเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน โดยเร่งให้มีการบริหารจัดการน้ำในระดับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพให้สามารถป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งได้ 5) เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการจัดการความยากจนยาเสพติด และอิทธิพลอำนาจมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี เป็นต้น (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2554) จากการเปลี่ยนรัฐบาลดังกล่าวส่งผลต่อลูกจ้างในธุรกิจบริการในจังหวัดชลบุรีไม่ถึงกับขึ้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert’s Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการเปลี่ยนรัฐบาลส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.67) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.80) ส่วนการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลนั้น นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่เปลี่ยนแปลงไปจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ของประชาชนในระบบเศรษฐกิจ เช่น จากการศึกษาผลกระทบจากค่าจ้าง 300 บาทของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่านโยบายปรับขึ้นค่าแรงของรัฐบาลเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2556 ในพื้นที่ 70 จังหวัด ส่งผลให้มีการปรับค่าแรงเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 – 35 โดยจังหวัดต่ำสุดคือ จังหวัดชลบุรีร้อยละ 9.89 และสูงสุดคือ จังหวัดพะเยา ร้อยละ 22 – 25 (ผู้จัดการออนไลน์, 2556) ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย แต่ก็ส่งผลธุรกิจบริการในจังหวัดชลบุรีไม่ถึงกับขึ้นวิกฤตเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert’s Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.72) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.87)

การก่อการร้าย : จากการจัดอันดับประเทศที่มีความเสี่ยงหรือได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายของโลก คำนึงผลกระทบจากการก่อการร้าย (Global Terrorism Index) ที่สถาบันเศรษฐกิจสันติภาพ (The Institute for Economics and Peace) ได้จัดทำขึ้นในปี พ.ศ.2555 พบว่าประเทศไทยได้รับการจัดให้เป็นประเทศที่มีความเสี่ยง หรือได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายเป็นอันดับที่ 8 ของโลก (วิระศักดิ์ นาทะสิริ, 2556) โดยพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดการก่อการร้ายส่วนใหญ่จะเกิดใน 3 จังหวัด

ภาคใต้ คือ จังหวัด ปัตตานี นราธิวาส และยะลา (ไกรสร ตันติพงศ์, 2552) จะเห็นได้ว่าจังหวัดชลบุรี ไม่ได้อยู่ในพื้นที่วิกฤตที่จะได้รับความเสี่ยงจากการก่อการร้ายในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัด เจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากการก่อการร้าย ส่งผลกระทบต่อกลุ่ม ตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.58) และส่งผลกระทบต่อกลุ่ม ตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.70)

ข้อพิพาทแรงงาน : เหตุการณ์ข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรีล่าสุดเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2557 คือ คณงานบริษัทสยามมิชลิน จังหวัดชลบุรี เรียกร้องให้กระทรวงแรงงานช่วยเหลือพร้อม กับปักหลักที่กระทรวงแรงงานจนกว่าจะได้ข้อยุติ โดยพนักงานมิชลินที่มาชุมนุมเดินทางมากับเพื่อน คณงานอีกหลายร้อยคน เพื่อเรียกร้องให้กระทรวงแรงงานหาทางช่วยเหลือ และจะปักหลักที่กระทรวง แรงงาน จนกว่าจะเจรจายข้อยุติได้ โดยมีกรณีเจรจา 3 ฝ่าย คือ ตัวแทนนายจ้าง ลูกจ้าง และ เจ้าหน้าที่ประนอมข้อพิพาทกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (นภาพิณ สุภโกศล, 2557) และอีก ตัวอย่างหนึ่งคือ พนักงาน โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ซึ่งแจ้งกรณีข้อพิพาทแรงงานหลังคณงาน 259 คนทั้ง ระดับปฏิบัติการและระดับบังคับบัญชายื่นข้อเรียกร้องต่อผู้บริหาร ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อ ยื่นข้อ เรียกร้อง ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 ที่ได้ให้สิทธิลูกจ้างในการยื่นข้อเรียกร้องเพื่อ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างต่อฝ่ายบริหารของบริษัทเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2553 จำนวน 16 ข้อ ซึ่งได้มีการประชุมเจรจายเป็นทางการจำนวน 6 ครั้ง และนอกกรอบอย่างไม่เป็นทางการซึ่งได้มีการ เสรจาครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2554 โดยตัวแทนฝ่ายบริษัทตอบปฏิเสธข้อเรียกร้องของ พนักงาน ทั้งจำนวน 16 ข้อ (ประชาไทย, 2554) ถึงแม้จะมีการพิพาทแรงงานเกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรี แต่ก็ไม่ส่งผลถึงชั้นวิกฤตต่อลูกจ้างในธุรกิจบริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบ ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับ ความสำคัญของความเสี่ยงจากข้อพิพาทแรงงาน ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปาน กลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.63) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.67)

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ความเสี่ยงจากคู่แข่งและการตลาด ประกอบไปด้วย ความเสี่ยงจาก สภาวะทางเศรษฐกิจ ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ วิธีการ ชำระเงินของผู้บริโภค และความล้มสมัย

ความเสี่ยงจากสภาวะทางเศรษฐกิจ : จากการประเมินภาวะเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรีในปี พ.ศ.2555 โดย สำนักงานคลังจังหวัดชลบุรี พบว่าภาวะเศรษฐกิจจะขยายตัวร้อยละ 2.8 ชะลอจากปีก่อนหน้าที่ ขยายตัว ร้อยละ 3.5 ต่อปี จากการชะลอตัวลงตามสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังคงมีความเสี่ยง โดยด้าน

อุปทาน ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการผลิตอุตสาหกรรมที่ฟื้นตัวดี ต่อเนื่อง หลังจากผลกระทบจากน้ำท่วมเมื่อปลายปีก่อน โรงงานอุตสาหกรรมสามารถกลับมาทำการผลิตได้ตามปกติ และเร่งตอบสนองตามคำสั่งซื้อ ส่วนภาคเกษตรกรรม คาดว่าจะชะลอลงเหลือร้อยละ 0.7 จากการลดลงของปริมาณผลผลิตสุกร ปัญหาความต้องการบริโภคที่ลดลง และการชะลอตัวลงของปริมาณผลผลิตไก่เนื้อ จากปัญหาการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจยุโรปทำให้การส่งออกลดลง ส่งผลให้สินค้าล้นตลาดและราคาปรับตัวลดลง เนื่องจากจังหวัดชลบุรีส่งออกไก่เนื้อไปยังยุโรปเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านอุปสงค์ การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ส่วนเสถียรภาพภายในจังหวัดพบว่า อัตราเงินเฟ้อในปี พ.ศ. 2555 อยู่ที่ร้อยละ 6.5 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการจ้างงานคาดว่าจะอยู่ที่จำนวน 700,780 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.7 แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรีในปี พ.ศ. 2556 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 2.2 โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากภาคอุตสาหกรรม การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2555 มีแนวโน้มขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง โดยได้รับแรงสนับสนุนจากรายได้ของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับแรงกระตุ้นภาครัฐที่ยังมีต่อเนื่อง โดยเฉพาะมาตรการการคืนภาษีรถยนต์คันแรกที่มีการจ่ายคืนภาษีตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมที่ผ่านมา ส่วนภาคบริการขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง สำหรับราคาสินค้าเกษตรคาดว่าจะลดลงเล็กน้อย (สำนักงานคลังจังหวัดชลบุรี, 2555) จากการประเมินสภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว จะเห็นว่าจังหวัดชลบุรีไม่ได้รับความเสี่ยงในชั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้าง และกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากความเสี่ยงจากสภาวะทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ "ปานกลาง" (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.95) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ "ปานกลาง" เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.13)

ความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน : จากการวิเคราะห์ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในภาคตะวันออก พบว่าการเติบโตของสังคมเมืองและอสังหาริมทรัพย์มาพร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นทางหลวงพิเศษ ท่าเรือ และรถไฟทางคู่ ทำให้การค้าและการลงทุน เกิดความเจริญในเมือง และนำมาซึ่งความต้องการที่อยู่อาศัยมากขึ้น เพื่อรองรับประชากรแรงงานที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ภาคตะวันออกมากเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุที่โครงสร้างพื้นฐานพัฒนาดีขึ้น ประกอบกับรายได้ของคนในท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ท้องถิ่นปรับตัวมากขึ้น รวมทั้งผลจากการที่แรงงานย้ายถิ่นฐานเพื่อเข้ามาทำงานจากภูมิภาคอื่น จึงส่งผลทำให้อุปสงค์ที่อยู่อาศัยปรับตัวเพิ่มขึ้นและเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตลาดอสังหาริมทรัพย์ฟื้นตัว ซึ่งวัดได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออก (Gross Regional Product หรือ GRP ณ ราคาปัจจุบัน) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2543 - 2553) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี

ขณะที่ GDP ของไทยเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 8 โดยที่ประเภทการก่อสร้างในแต่ละจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความแตกต่างกันไป ซึ่งในบางพื้นที่จะมีการก่อสร้างเติบโตทั้งส่วนของโรงงานอุตสาหกรรมและโรงแรม เช่น จ.ระยอง และ จ.ชลบุรี เพราะเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ทำให้เน้นการก่อสร้างทั้งสองรูปแบบ ส่วนปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อธุรกิจก่อสร้างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าต้นทุนวัสดุก่อสร้างขยายตัวต่อเนื่อง ทำให้ราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้น ซึ่งหากราคาปรับตัวสูงขึ้นมาก จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคที่อาจลดลง (ศูนย์วิจัยกสิกร, 2556) จากบางส่วนของผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จะเห็นว่าจังหวัดชลบุรีไม่ได้รับความเสี่ยงในขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากความต้องการของผู้บริโภคที่แปรปรวน ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.92) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.03)

ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่ : จากยุคเทคโนโลยีการขนส่ง การขนส่งมีการพัฒนาโดยตลอดตั้งแต่มนุษย์อาศัยพลังงานธรรมชาติ ตลอดจนถึงกำลังสัตว์เป็นพาหนะในการเดินทาง เมื่อความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มนุษย์จึงได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการขนส่ง โดยยุคของการพัฒนาการขนส่งอาจแบ่งตามเทคโนโลยีของยานพาหนะที่ใช้เป็น 7 ยุค คือ 1) ยุคที่ใช้พลังงานจากธรรมชาติ 2) ยุคควงล้อ 3) ยุคเครื่องจักรไอน้ำ 4) ยุคมอเตอร์ไฟฟ้า 5) ยุคเครื่องยนต์สันดาปภายใน 6) ยุคไอพ่นและจรวด และ 7) ยุคนิวเคลียร์ (อิทธิเดช มูลมั่งมี, ม.ป.ป) ตัวอย่างเช่น การจัดส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ภายใต้ระบบการขนส่งต่าง ๆ เช่น ทางรถไฟ ทางเรือ ทางรถบรรทุก และโดยเฉพาะการขนส่งทางท่อ บริษัทปตท. ได้มีการลงทุนในบริษัทท่อส่งปิโตรเลียม จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 30.6 ดำเนินธุรกิจขนส่งน้ำมันทางท่อระยะทางรวม 255 กิโลเมตร จากอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เข้าสู่กรุงเทพมหานครที่อำเภอลำลูกกา เพื่อจัดส่งน้ำมันอากาศยานเข้าสู่ท่าอากาศยานดอนเมือง และส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่น ๆ เก็บที่คลังน้ำมันสระบุรี ซึ่งท่อส่งน้ำมันของบริษัท ท่อส่งปิโตรเลียม จำกัด มีความสามารถส่งน้ำมันได้ 26,000 ล้านลิตรต่อปี และในปัจจุบันขนส่งน้ำมันผ่านท่อในปริมาณร้อยละ 30 ของปริมาณความต้องการน้ำมันของประเทศไทย จากรูปแบบการขนส่งในอดีตจนถึงปัจจุบัน เทคโนโลยีใหม่มีส่วนช่วยให้มนุษย์สะดวกสบายและรวดเร็วในการขนส่งสินค้ามากขึ้น รวมไปถึงมีความปลอดภัยและลดต้นทุนต่าง ๆ ในการขนส่งทางด้านอื่น ๆ ดังเช่นการขนส่งน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมทางท่อจากบริษัทต้นทางไปยังจุดหมายปลายทาง (การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย, 2555) จากข้อสรุปดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่มีทั้งผลกระทบทางบวกและลบแต่ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อลูกจ้างและผู้ประกอบการในขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัด

เจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากเทคโนโลยีใหม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.89) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.83)

วิธีการชำระเงินของผู้บริโภค : จากแผนกลยุทธ์การชำระเงิน พ.ศ.2555 – 2559 ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงิน ในโครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการธุรกรรมชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้จัดทำแผนส่งเสริมการทำธุรกรรมชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในระดับครัวเรือน และระดับองค์กรที่เป็นภาครัฐและเอกชน เช่น บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Mobile and Internet Payment) 2) แผนปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนการให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ ตัวอย่างของโครงสร้างระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ระบบ Switching ข้อมูลด้านการชำระเงินระบบหักบัญชี (Clearing System) รวมถึงระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากแผนกลยุทธ์ดังกล่าวส่งผลทำให้วิธีการชำระเงินของผู้บริโภคง่ายขึ้น เช่น การรับชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าอินเทอร์เน็ต การรับชำระภาษีรถประจำปี ฯลฯ ไม่ว่าจะชำระผ่านทางระบบธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) หรือชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Payment) ทำให้ผู้บริโภคชำระเงินหรือค่าบริการได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว และช่วยลดต้นทุนในการจ้างงานลูกจ้างหรือพนักงานของบริษัทที่เป็นต้นสังกัดการบริการชำระเงินอีกด้วย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2555) จากข้อสรุปดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความเสียหายจากวิธีการชำระเงินของผู้บริโภค ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อลูกจ้างและผู้ประกอบการในขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสียหายจากวิธีการชำระเงินของผู้บริโภคส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.74) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.93)

ความล้าสมัย : จากสรุปข้อสนเทศของบริษัท โกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)¹⁷ ปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ ความเสี่ยงจากการขยายการลงทุน ความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกหนี้ ความเสี่ยงจากการลงทุนในสินค้าน่าสงสัย ความเสี่ยงจากการแข่งขันในอุตสาหกรรม ความเสี่ยง

¹⁷ บริษัท โกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันมีจำนวนสาขาที่เปิดให้บริการรวมทั้งสิ้น 7 สาขา ครอบคลุม 7 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น อุดรธานี เชียงใหม่ ระยอง ชลบุรี และนครปฐม

จากความผันผวนของต้นทุนผลิตภัณฑ์ ความเสี่ยงจากกรณีการเกิดเหตุเพลิงไหม้ตัวอาคารจำหน่ายสินค้า ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของผู้บริโภคและความลำสมัยของผลิตภัณฑ์ และความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจากความเสี่ยงจากการลงทุนในสินค้าคงคลังพบว่า บริษัทมีสินค้าคงเหลือสุทธิ ณ 31 ธันวาคม 2551 , 31 ธันวาคม 2552 และ 31 ธันวาคม 2553 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 37.29, 40.77 และ 45.70 ของมูลค่าสินทรัพย์รวม ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2551-2553 บริษัทมีสินค้าที่จำหน่ายมากกว่า 80,000 รายการ จากจำนวนรายการและมูลค่าของสินค้าคงคลังที่สูงดังกล่าว ทำให้บริษัทมีความเสี่ยงจากความลำสมัยของสินค้า ส่งผลให้จำหน่ายสินค้าได้น้อย หรือไม่สามารถจำหน่ายได้ หรือเกิดกรณีสินค้าสูญหาย ส่งผลให้เกิดต้นทุนด้านการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง หรือเงินทุนจมในสินค้า รวมถึงความเสียหายในด้านต่าง ๆ อันอาจส่งผลต่อปัญหาด้านสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ ส่วนความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของผู้บริโภคและความลำสมัยของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากบริษัทประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าประเภทวัสดุก่อสร้าง วัสดุก่อสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง ต่อเติม ตกแต่ง บ้านและสวน ซึ่งสินค้าบางประเภท เช่น สุขภัณฑ์และเครื่องใช้ในบ้านจะเป็นที่นิยมในระยะหนึ่งเท่านั้น ทำให้บริษัทอาจมีความเสี่ยงคือ ไม่สามารถขายสินค้าที่ลำสมัยได้ นอกจากนี้สินค้าประเภทกระเบื้องเซรามิกจัดเป็นสินค้าที่ต้องมีการเก็บสินค้าคงคลังเป็นจำนวนมากเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และมีการผลิตรวดเร็วใหม่ออกมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สินค้าที่เป็นรายได้หลักของบริษัทเป็นผลิตภัณฑ์พื้นฐาน เช่น สินค้าโครงสร้างในกลุ่มปูนซีเมนต์ เหล็ก และไม้ ซึ่งเป็นสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนสินค้าประเภทกระเบื้องเซรามิก สุขภัณฑ์ และเครื่องใช้ในบ้านอื่น ๆ บริษัทสามารถโอนสินค้าไปขายที่สาขาอื่นหรือสาขาเปิดใหม่ได้ ทั้งยังมีการจัดรายการส่งเสริมการขายเพื่อลดจำนวนสินค้าลำสมัยออกจากคลังสินค้า นอกจากนี้บริษัทยังมีอำนาจในการต่อรองกับผู้ผลิตหลายราย ทำให้สามารถเปลี่ยนสินค้าที่ตกรุ่นเป็นสินค้านวัตกรรมใหม่ได้ในหลายรายการ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของผู้บริโภคและความลำสมัยของผลิตภัณฑ์ให้กับบริษัทได้ส่วนหนึ่ง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2552)

จากสรุปข้อนิเทศดังกล่าวจะเห็นว่า ความเสี่ยงจากความลำสมัยไม่ได้ส่งผลต่อลูกจ้างและผู้ประกอบการในขั้นวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวัดเจตคติตามแบบทดสอบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ พบว่าระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากความลำสมัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างในระดับที่ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.76) และส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในระดับที่ “ปานกลาง” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.80)

ความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกและการวิเคราะห์พหุระดับ : ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐศาสตร์ไม่สามารถใส่ตัวแปรเข้าไปพร้อมกันได้หลายกลุ่มตัวแปร ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวแปรระดับลูกจ้างและ

ผู้ประกอบการจะต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ครั้ง โดยแยกกันวิเคราะห์ระหว่างกลุ่มตัวแปรระดับลูกจ้างและผู้ประกอบการ ทำให้ทราบปัจจัยความเสี่ยงของมุมมองและทัศนคติของผู้ประกอบการและลูกจ้าง ซึ่งได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์เฉพาะข้อที่ 1 ส่วนการวิเคราะห์พหุระดับนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวแปรระดับลูกจ้างและผู้ประกอบการพร้อมกันเพียงครั้งเดียว ซึ่งทำให้ทราบถึงค่าความเชื่อมโยงระหว่างมุมมองของลูกจ้างและผู้ประกอบการ ซึ่งผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ คือ ทำให้ทราบปัจจัยความเสี่ยงของมุมมองและทัศนคติของผู้ประกอบการและลูกจ้าง และทราบถึงความเชื่อมโยงมุมมองของผู้ประกอบการและลูกจ้างเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจบริการ

4.9 สรุป

ในบทที่ 4 จะกล่าวถึงผลการวิจัย การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี ซึ่งสามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ 2) วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบจำลองมัลติเลเวล โลจิสติก รีเกรสชัน (Multilevel logistic regression) ซึ่งคำนวณจากโปรแกรม HLM7 (Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling) เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปรซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้ ก) โดยในระดับที่ 1 เป็นระดับลูกจ้าง ซึ่งตัวแปรระดับลูกจ้างประกอบไปด้วย เพศ (SEX_employee) ค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มี (SKILL_employee) และค่าเฉลี่ยความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกของลูกจ้าง (RISK_employee) และ ข) ระดับที่ 2 เป็นระดับผู้ประกอบการ ซึ่งตัวแปรระดับผู้ประกอบการประกอบไปด้วย การเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ SMEs (OWNER_entre) ค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของผู้ประกอบการ (SKILL_entre) จำนวนลูกจ้างของผู้ประกอบการ (No.of_EMPLOYEE) และค่าเฉลี่ยความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกของลูกจ้าง (RISK_entre) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในขั้นที่ 1 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intra-class Correlation Coefficient, ρ) ระหว่างระดับลูกจ้างและผู้ประกอบการในระดับที่ต่ำ/น้อยมาก ($\rho = 0.18398$) ส่วนในขั้นที่ 2 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับแบบไม่มีเงื่อนไข การทดสอบผลของอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) พบว่าค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้าง (SKILL_employee) ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs (Y_{ij}) มีค่าเป็น 0.332806 และผลการทดสอบอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) พบว่าพจน์สำคัญของอิทธิพลสุ่ม u_{0j} (0.01536), u_{2j} (0.02031) และ u_{3j} (0.00600) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์โมเดลพหุระดับตามสมมติฐาน การทดสอบผลของอิทธิพลคงที่ (Fixed Effects) พบว่าตัวแปร

No.of_EMPLOYEE หรือจำนวนลูกจ้างของผู้ประกอบการ มีผลทางบวกต่อความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ SMEs ($\gamma_{02} = 0.001063$, $t = 3.513$) และตัวแปร RISK_entre หรือประเด็นความเสี่ยงของผู้ประกอบการ มีผลทางลบต่อค่าเฉลี่ยทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้าง ($\gamma_{21} = -0.236909$, $t = -3.244$) และผลการทดสอบอิทธิพลสุ่ม (Random Effects) พบว่าพบนัยสำคัญของอิทธิพลสุ่ม u_{0j} (0.00940), u_{2j} (0.01496) และ u_{3j} (0.00515) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, 0.01 และ 0.1 ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นทักษะและความสามารถที่มีของลูกจ้าง (SKILL_employee) จำนวนลูกจ้างของผู้ประกอบการ (No.of_EMPLOYEE) และความเสี่ยงของผู้ประกอบการ (RISK_entre) ล้วนส่งผลกระทบต่อการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจบริการจังหวัดชลบุรีทั้งสิ้น ในบทต่อไปจะกล่าวถึงบทสรุปต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในรายงานต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved